

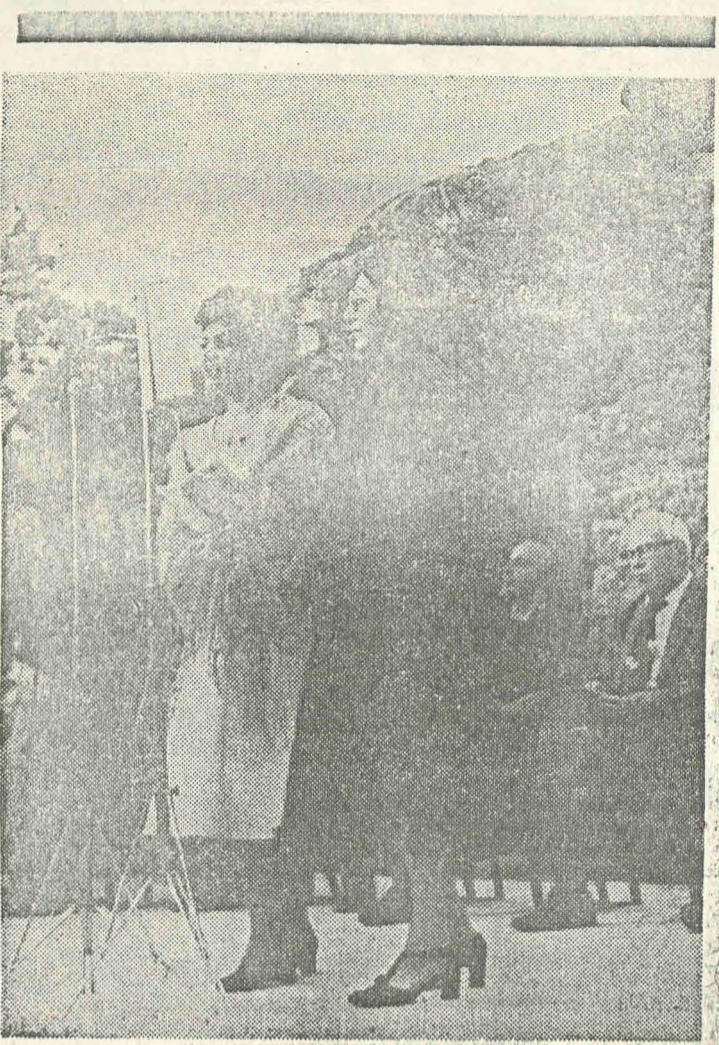
6. Чукло, Януари 1984

Творчество за младите, творчество за бъдещето

Разговор с Ели ПЕОНИДУ и Панос ПЕОНИДИС

Най-новата премиера на Народния театър за младежта „Людмила Живкова“ „Да се събудиш в Сиприлия“ ни срещна с талантливата кипърска писателка Ели Пеониду. Тя е активен общественик и творец — издала е няколко поетически сборника, преводи, книги за деца, член е на ръководството на женската организация на Кипър и на Съюза на писателите на Кипър и Гърция, носителка е на орден „Кирил и Методий“ — I степен. Нейният роман за деца „Двамата братя и черната река“, по който е създадена пиесата, е удостоен с Първа държавна награда за литература на Кипър през 1980 г. Гост на България бе и нейният съпруг Панос Пеонидис, изтъкнат политически и културен деец, член на ЦК на Партията на трудния народ на Кипър (АКЕЛ), генерален секретар на Комитета за мира в Кипър и вицепрезидент на кипърско-българското дружество, литературен критик. Тъй като поводът за нашата среща бе пиесата „Да се събудиш в Сиприлия“, монте въпроси бяха насочени главно към Ели Пеониду, но на някои места Панос Пеонидис спонтанно се включваше в разговора. А когато заговорихме за движението и асамблеята „Знаме на мира“, с която двамата са тясно свързани, и за Международната фондация „Людмила Живкова“, сред чинито учредители е и Панос Пеонидис, той пръв взе думата:

— Това действително е велико дело — за първи път в световен мащаб се създава фондация с високи чованни

Ели Пеониду и Ледя Милева на рецитал във Варна

матката на пиесата и успяла да предадат същността ѝ. Имах щастието да се запозная и с един много опитен творец, както е режисьорката з. а. Лиляна Тодорова.

— За нашите читатели ще бъде интересно да се докопат, макар и за кратко, чрез Вашите думи до кипърската литература, до Вашия театър. Кое е определящото за тези изкуства днес?

— В нашата литература най-процфтяваща е може би поезията. Но не бива да се пренебрегват и разказът, и новелата. Нашата поезия отразява копнежите на хората, проблемите на страната.

Що се отнася до театъра неговото развитие получи тласък едва в последно време. Детският ни театър има добри постижения. Има хубави пиеси, които заслужават да бъдат показани и на чуждестранна сцена.

— Вие трайно сте свързали своето творчество с българската литература. Как стигнахте до своята книга за Гео Милев?

— Винаги съм се възхищавала от Гео Милев. Запознах се с него чрез неговата дъщеря поетесата Ледя Милева, наша голяма приятелка. От давна имах желанието да преведа поемата „Септември“, но дълго не се решавах. Започнах едва когато почувствах, че ще мога да предам силата на българското слово. Изключително голяма беше помощта от българска страна. Превод

детската и възрастната на това движение, незабравимата Людмила Живкова, беше личност с огромно обаяние в света на културата. Ние я познавахме лично, познаваме и нейното творчество. Кипър е малка страна с много проблеми и се нуждае от подкрепата на добри приятели. И в тези инициативи на България ние виждаме мост на дружба та и мирното сътрудничество.

Своята пиеса за деца Ели Пеониду е посветила на делото и паметта на Людмила Живкова и на гръцкия режисьор-комунист Владимирос Кавкаридис:

— В моменти на голямо вълнение мисълта отива към хората, които не са сред нас, но които са свързани по някакъв начин с реализацията на нашето творчество. За мен Людмила Живкова е личност, ненадмината в световен мащаб в своята област. Не защото сме имали лични контакти, обменяли сме опит и сме забелязали умнието ѝ да слепотва около себе си таланти, да ги посрещва, да дава тласък на развитието им. Но защото виждаме и от чужбина резултатите на нейното дело. България, която допреди няколко десетилетия е била непозната за света, днес излиза в предните редици в областта на културата. Не знам друга страна, която да организира така кива големи международни културни прояви, не познавам друга малка страна, която да представя така зряло своята култура пред света. И смятам, че за всичко това е допринесла дейността на Людмила Живкова. Сигурна съм, че пътят, който тя откри, ще бъде продължен, защото цялата атмосфера в България помага за това. Не само партията и правителството, но и на родът, който обича изкуството.

— Как започнахте да пишете за децата?

Сини аргументи за поезията и поезията на българския език и гръцки език.

Л. Милева

Ели Пеониду

На читателите на „Пулс“ и на цялата българска младеж пожелавам мирна нова година

С обич Ели ПЕОНИДУ

— Винаги съм била близо до децата — моите университетски занимания бяха свързани с децата, работила съм в детска градина, в училище. Като че ли винаги успявам да намеря път към сърцето на детето. Повечето писатели твърдят, че това е много трудно, но на мен ми се струва, че съм открила верния ключ. В своята работа се ръковоля от принципа, че възпитанието на детето, изграждането на бъдещата личност е най-добрата подготовка на утрешното, на следващото поколение, а това ще рече на бъдещето. Това в голяма степен важи и за изкуството.

— Радостна и хубава за нашите зрители е срещата с Вашата пиеса. В приказан план Вие разказвате за проблемите на своя народ. Как мислите, ще стигнат ли до децата Вашите послания?

— Мисля, че посланието стига до децата. Почувствах го сама. Наблюдавах децата в салона на Младешкия театър,

реакцията им беше много точна. Може би до децата на България няма да стигнат всички послания и това е естествено. Пиесата е написана за една конкретна страна, адресирана е преди всичко към децата на Кипър, които са преминали през тези изпитания на войната, на раздялата. Но темата, включвайки се в една легенда, се превръща в универсална тема — тема всечовешка. Тя не представя само разделянето на Кипър, но има и по-широк смисъл — това може да бъде разделянето на целия свят и дори борбата между доброто и злото.

— Харесва ли Ви сценичната реализация на пиесата и какво бихте казала за съвместната си работа с творците от Младешкия театър?

— Мога смело да кажа, че българската постановка стига до границата на свършеността. Не говоря само за техническата страна. Всички работиха с голямо желание и любов, задълбочиха се в пробле

Кипър.

— Вие сте сред редовните участници в международните срещи на писателите в София. Какви са впечатленията Ви от тях.

— Международните писателски срещи са особено необходими за нас, защото ни дават възможност да общуваме с представители на литературата от цял свят. Така се запознаваме по-отблизо с творчеството и на българските поети и писатели. В Кипър поощряваме и хубавия младежки вестник „Пулс“. През последните години контактите между България и Кипър се активизираха. Много сме щастливи, че в Кипър съществува български културен център и почти всяка седмица у нас има представители на българската интелигенция.

Когато говорим за българската поезия, трябва да припомним гостуването на легендарния от Съюза на българските писатели — отново се включи в разговора Панос Пеонидис. — Ние познаваме традиционно силната гражданска българска поезия, която винаги е откликвала на животрептящите проблеми на времето. Че тази традиция се следва и днес се убедихме от начина, по който реагираха двамата български поети Михаил Берберов и Христо Ганов на болките и тревогите на нашия народ. Те още първата нощ седнаха и написаха великолепни стихове за Кипър. Това беше най-голямото доказателство за нас, че българската поезия върви по стъпките на Вацлав Ров, Гео Милев, на вашите големи граждански поети. Мисля, че това е най-характерното за българската поезия, нейното най-голямо достойнство.

Разговора води Росица НИКОЛОВА